

Jeg kan ikke andet end bestemt holde paa Udvalgets Forslag, og jeg maa bede de ærede Medlemmer, hvem det er om at gjøre, at vi komme til at begynde paa Ordningen af denne Sag, at holde dette Forslag fast. Jo mere Modstand det viser sig, at det finder, jo mindre Tilbøjelighed der er til at ville begynde at gaae frem i denne Retning, desmere maae vi holde paa Forslaget, og jeg maa meget beklage, dersom Sagens Venner — af de Andre vil der jo ikke kunne ventes nogen Understøttelse — lade sig bevæge til ikke her at holde fast paa denne Bestemmelse som en ringe Begyndelse til den store Reform, vi trænge saa stærkt til.

Høgsbro: Jeg skal tillade mig at begrundede det Underændringsforslag, jeg har stillet til Udvalgets Forslag. Jeg tror, at der ved endeel af de Mængder, som man har antydet, der findes ved det, ville blive afhjulpne. Udvalget har saaledes foreslaaet, at Natural-lønningen skulde forandres til en fast Pengeløn. Under Natural-lønning maa jeg antage, at ogsaa den til Præstekalbene henlagte Jordlod, tilligemed Præstegaarden, som overlades Præsten til en forholdsvis billig Leie, er indbefattet. Det forekommer mig imidlertid, at det ikke kan være Udvalgets Tanke, at denne Jordlod tilligemed Bygningen skulde forandres til en fast Pengeløn. Det vilde aldeles forrykke det Forhold, der hidtil har bestaaet, og saaledes som Forholdene for Tiden ere paa Landet, kan der ikke være Tale om Andet, end at Præsten maatte have baade en Embedsbolig og saa megen Jord, som behøves, for at han kunde have de fornødne Heste til Embedsreiser og Røer til Huusholdningsbrug. Jeg kan derfor ikke troe Andet, end at Udvalget og Thinget vil finde, at det Ændringsforslag, jeg har stillet, at der fra Natural-lønningen, som skulde forandres til en Pengeløn, skulde undtages Præstegaarden og det fornødne Jordtiliggende til en Besætning af 2 Heste og 6 Røer, er rigtigt. Dernæst har jeg tilladt mig at foreslaae, at den sidste Sætning: „men maa dog ikke sættes lavere end Kaldets Reguleringssum“ skulde udgaae. Grunden dertil er allerede antydet af flere ærede Talere, den nemlig, at under Reguleringssummen er ogsaa ind-

befattet Andet end Natural-lønningen, idet der under hører Offer, Accidenter, Renter af Bankactier og Legater og saa videre, og de udgjøre et ikke ubetydeligt Beløb. Offer og Accidenter alene udgjorde ved Reguleringssummernes Beregning nok omtrent 270,000 Rd. Naar der altsaa kom til at staae, at Natural-lønningen skulde forandres til en Pengeløn, som ikke maatte sættes lavere end Kaldets Reguleringssum, blev jo den Pengeløn, der gaves forveien, undtagen derfra, og Kaldet blev saaledes i Virkeligheden større, end det tidligere havde været, idetmindste saafremt Reguleringssummen var paalidelig; men hvor det Manglende skulde komme fra, er der ikke talt om, og det er derfor vistnok kun ved en Jorglemmelse, at det staaer saaledes, som det staaer. Dernæst følger det af sig selv, at naar efter mit Forslag Præstegaarden tilligemed noget Jordtiliggende skulde beholdes, maatte ogsaa det undtages fra Beløbet af den Reguleringssum, hvorefter den øvrige Pengeløn skulde sættes. Men uagtet Sætningen kunde ændres saaledes, at disse Undtagelser tilføiedes, maa jeg dog ønske, at den aldeles ubelædes, forbi man ved at optage denne Bestemmelse slaar Kaldene fast i den Størrelse, de for Diebliffet have. Skulde Reguleringssummen være den Grændse, under hvilken Pengelønnen ikke maatte sættes, blev jo Kaldene ligesom for Diebliffet af en meget forskjellig Størrelse, nogle meget store og nogle meget smaa. Forslytningsystemet maatte altsaa vedblive, og dog er dettes Ophør en af Hovedgrundene, hvorfor idetmindste jeg ønsker, at en Pengeløn maatte træde istedetfor Natural-lønningen. Jeg er ganske enig, baade med den ærede Minister, som først talte, og med de ærede Rigsdagsmænd, som have udtalt sig om dette Forslytningsvesen. Der er neppe Noget, der i den Grad svækker det gamle Kjærligheds- og Tillidsforhold mellem Menighed og Præst, idet Præsten derved kommer til at bære som en Træksugl i den Menighed, hvis Sjælesørger han er, og hvor han dog skulde kjende den Enkelte og staae i et inderligt og fortroligt Forhold til ham. Det lammer i høi Grad vor hele kirkelige Udvikling, og vi maae derfor stræbe at blive fri for det; men, naar vi ubelæde, den